

STAVEBNÍ ŘÍZENÍ ONLINE – PŮJDE TO I BEZ PAPIÍRU

Nový stavební zákon konečně umožňuje digitalizaci stavebního řízení. Čeká nás ve stavebnictví digitální revoluce, díky které nebudeme muset po úřadech běhat s papíry a sbírat razítka? Podle odborníků z advokátní kanceláře HAVEL & PARTNERS bude podle nového stavebního zákona státní stavební správa poskytovat elektronické služby v rámci stavebního řízení prostřednictvím nových online systémů.

Nový stavební zákon počítá se zjednodušením stavebního řízení a s jeho kompletní digitalizací. Pokud dnes chcete stavět, musíte získat až neskutečných 48 razítek. Čeká vás obíhání úřadů a nekonečné papírování. Dosud stavebník podával žádost, ke které přikládal desítky příloh a potvrzení. Nově by mělo stačit podat jen jeden návrh, a to na dálku – online.

„Elektronické služby v kontextu nového stavebního zákona bude poskytovat státní stavební správa prostřednictvím nových informačních systémů. Konkrétně se jedná o Portál stavebníka, Národní geoportál územního plá-

nování, Evidenci stavebních postupů, Evidenci elektronických dokumentací či Informační systém identifikačního čísla stavby a další,“ říká František Korbel, který vedl kolektiv autorů návrhu nového stavebního zákona. Všechny zmíněné systémy bude spravovat nově založený Nejvyšší stavební úřad, který má začít fungovat od 1. ledna 2022.

PORTÁL STAVEBNÍKA – ZÁKLAD PRO DIGITALIZACI
Základním kamenem celého digitálního systému má být Portál stavebníka. Ten bude pro fyzické a právnické osoby primárním pracov-

ním prostředím, přes které budou mít přístup do dalších informačních systémů státní stavební správy. Portál by měl pomocí interaktivních formulářů propojit systémy a umožnit efektivní komunikaci se stavebními úřady, úřady územního plánování a dalšími dotčenými orgány.

Lidé přes něj budou moci se stavebním úřadem jednat elektronicky a portál přinese také možnost vzdáleného přístupu všem oprávněným osobám, které budou moci podle rozsahu svých oprávnění nahlížet do spisu stavebních úřadů a jiných digitálních úložišť.

„Portál stavebníka by tak měl zrychlit a ze-

fektivnit všechny dílčí aktivity a procesy v oblasti stavební agendy. Všechny aspekty z pohledu životního prostředí, hygieny, dopravního napojení, hasičů a podobně posoudí úřad v rámci jednoho řízení a bude možné požádat elektronicky o všechna rozhodnutí a jiná opatření pomocí jednoho portálu přístupného přes internet," vysvětluje Korbel.

S portálem stavebníka souvisí i samostatný Informační systém identifikačního čísla stavby, který přiřadí jednotlivým stavbám unikátní číslo. To umožní identifikovat stavbu v informačních systémech stavební správy a přiřadit v nich veškeré údaje a dokumenty vedené k dané stavbě.

NÁRODNÍ GEOPORTÁL ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

Informační systém Národního geoportálu územního plánování bude zajišťovat přístup k údajům a informacím z územně plánovací činnosti v elektronické podobě, a měl by sloužit zejména ke zveřejňování výstupů z územně plánovací činnosti či sledování postupu pořizování územně plánovací dokumentace. Zároveň zde budou přístupná prostorová data, která přímo nebo nepřímo odkazují na určitou polohu nebo zeměpisnou oblast, u které se řeší, zda je její využití v souladu s požadavky na ochranu životního prostředí. Správcem a provozovatelem Národního geoportálu územního plánování bude opět Nejvyšší stavební úřad.

EVIDENCE STAVEBNÍCH POSTUPŮ

Evidencí stavebních postupů má být informační systém, který umožní ukládání údajů o probíhajících řízeních podle stavebního zákona. Na jednom místě tak bude dostupná evidence veškerých úkonů účastníků včetně

rozhodnutí stavebního úřadu nebo dotčeného orgánu. Díky tomu, že dojde ke zpřístupnění informací a dokumentů na dálku, by se měly zjednodušit postupy pro navrhovatele a mělo by být možné získávat informace o stavu řízení bez nutnosti nahlížet osobně do papírového spisu jako doposud.

EVIDENCE ELEKTRONICKÝCH DOKUMENTACÍ

Systém Evidence elektronických dokumentací bude datovým úložištěm projektových dokumentací v elektronické podobě. Dokumentace se bude moci vkládat jednoduše prostřednictvím portálu stavebníka jak ve formátu PDF, tak ve strojově čitelném formátu.

Právo na přístup k údajům a elektronickým dokumentům v Evidenci stavebních postupů a v Evidenci elektronických dokumentací bude mít jen ten, kdo má podle správního řádu právo nahlížet do spisu. Musí se totiž dodržet zásada neveřejnosti správního řízení. Údaje tak budou přístupné jen pro účastníky řízení, jejich zástupce a další osoby, které mohou prokázat právní zájem. Osoba oprávněná k přístupu do evidencí bude mít právo na dálkový přístup včetně vyhledávání informací a pořizování výpisů a kopií.

Některé zmiňované systémy existují již dnes, postupně tedy přejdou pod správu Nejvyššího stavebního úřadu, a některé vzniknou až s účinností nového stavebního zákona. Od roku 2022 by mělo dojít k jejich postupné realizaci zejména po stránce technické a architektonické. Nejsložitější úloha však bude nakonec na Nejvyšším stavebním úřadu – a to naplnit jednotlivé informační systémy reálnými daty. Pak by měl fungovat plnohodnotný elektronický správní spis, který nahradí ten papírový. Kompletně funkčního online systému staveb-

ního řízení bychom se mohli dočkat s plnou účinností nového stavebního zákona, tj. od července 2023.

DIGITALIZACE STAVEBNÍHO PRÁVA I MIMO STAVEBNÍ ZÁKON

O elektronizaci procesů ve stavebnictví však můžeme přemýšlet i mimo text stavebního zákona. Obecně závazné právní předpisy například umožňovaly vést stavební deník plně elektronicky. „U stavby, která je předmětem veřejné zakázky v nadlimitním režimu, je dokonce od 1. ledna 2021 vedení digitálního stavebního deníku povinné. Na tom nový stavební zákon nic nezměnil, vedení plně digitálního stavebního deníku na druhou stranu ale ani nijak dále neusnadnil,“ upozorňuje Korbel. Nadále tedy platí, že veškeré zápisy do stavebního deníku lze učinit elektronicky a že všechny oprávněné osoby provádějící zápisy musí být schopny deník podepisovat elektronicky, v drtivé většině případů takzvaným prostým elektronickým podpisem.

Bohužel v ojedinělých případech je nyní stále ještě nezbytné proces zápisu doplnit o další krok, je tomu tak například u autorizovaných osob (například projektant, stavbyvedoucí či stavební dozor), které jsou při výkonu své autorizované činnosti povinny opatřit vybrané dokumenty svým vlastnoručním podpisem a autorizačním razítkem se státním znakem. České právo nebo na českém trhu známé aplikace totiž zatím neumožňují provést jejich jednání výlučně elektronicky. V těchto případech si tedy digitální stavební deníky zatím musí dopomáhat autorizovanou konverzí. Dokončení digitalizace v tomto ohledu je nicméně již na cestě, minimálně pro autorizované osoby by mělo jít o termín 1. července 2023.

KLÍČOVÉ KONTAKTY HAVEL & PARTNERS PRO OBLAST DIGITALIZACE A STAVEBNÍHO PRÁVA:

FRANTIŠEK KORBEL
partner

DALIBOR KOVÁŘ
vedoucí advokát

JIŘÍ BURYAN
counsel